

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DIUMENJE 14 DE DESEMBRE DE 1879

NÚM. 200

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er

Barcelona.	un mes. . . .	5 rals	PREUS DE SUSCRIPCIÓ	{ Estranger (unió postal) trimestre, 40 rals
Fora..	un trimestre..	20 id.		

BUTLLETÍ METEOROLÓGICH — SERVEY EXPRÉS DEL «DIARI CATALÀ» — OBSERVACIONS D' AHIR

Horas	Nuvols	Vent Direcció	Vent. Força	Estat higr.	Fensió vap.	Baròmetre	Pluja	Temperat	Tem. màx	Tem. mín	Evaporac.	Direcc. nuvols	Aclinòmetre	Atmòsfera.	Estat dels Mars	
8 d.	Forma del penell	del penell	Psicromet	Psicromet	à 0° y n/m	770m1	altura tot	ombra	ombra	ombra	ombra total	8m.NE. b.	9d.	29g12	9d.Clara.	Mediterrá
2 t.	Cirro-cum. NNW.	Fluix.	0°670	6m401	770m8	mil.	6·9	10·1	+4·3	3t. NE. a.	12d.	82g17	12d.Clara.	Tranquili.		
10 n.	Cumulus. NNW.	Fluix.	0°635	7m292	770m8	mil.	9·3	aire libre	aire libre	1m5	3t. NE. b.	2 t.	57g09	3t.Clara.	Atlàntich.	
	Cum-strat. NNW.	Fluix.	0°670	5m803	772m4	0m001	5·4	18·7	-2·8		mitja	46g12	10n.Clara.	Fortoleatje.		

LLEUGER AUMENT DE TEMPERATURA.—Avuy (13), la temperatura ha experimentat un lleuger augment degut à que quasi en la mitat d' Europa, lo cel està serà y no neva, mes com eix equilibre es poch sostenible, es molt probable que torni à baixar ls temperaturs. Lo riu Sena (Fransa) està completament glassat. En lo mateix estat se trovan los rius de la nostra terra. Segre y Ter; segons notícias de varijs punts per los que passan.

SOL ix á 718; se pon, á 431.

Dia 14 de Desembre

BUTLLETÍ ASTRONÒMIC

Per I. Martí Turro LLUNA: ix á 8·28 mati; se pon, á 5·41 tarde.

ESTRELLES PASSATGERAS.—URANO ESTACIONARI.—LLUNA AL EQUADOR.—142.—Avans d'ahir dia 12, en uua hora (de las 10h 40m, á las 11h 40m) s' observaren 40 estrelles passatgeras, lo que nos demostra que la maximum de la pluja del 6 al 13, verificà son maximum en lo dia 11.—Demà á las 2h de la matinada, lo planeta Urano, pararà son moviment apparent, es à dir estarà estacionari.—Demà també á la mateixa hora lo nostre vñich satelit, atravesará l' equador, per lo seu Nus ascendent. que per esser variable, se trovarà demà en la constel-lació de Piscis y en lo signe de Aries.

SANTS DEL DIA.—Sant Nicasio y Sant Arsenio.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Montesion de las Religiosas de Sant Domingo.

ADVERTENCIA.

Preguem als senyors suscriptors y corresponsals de fora de Barcelona, que estigan en descubert del abono de suscripcions, fassan lo favor de saldar sos comptes remetent son import á nostra Administració en sellos de franqueig ó libransas de fácil cobro, á fi de continuar en-viantloshi lo diari.

L' ADMINISTRACIÓ.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL.—Funcions per avuy á las 3 de la tarde.—A las 3.—LA MANSION DEL CRIMEN.—Mr. Velle.—Los Noys florentins.—LOS PALOS DESEADOS.—Quadros disolvents.—Entrada 2 rals

A las 8.—La comedia nova LO QUE VALE EL TALENTO.—Entrada 3 rals.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Funció per avuy, 2.º de abono, par.—Per la tarde, á las 3. A 2 rals.—CATALINA HOWARD y BALL.—Per la nit, NABUCO.—Entrada 6 rals, quint pis 4.—A las 8,

TEATRO ROMEA—Avuy per la tarde entrada 12 cts., la comedia en 3 actes LO QUE VALE EL TALENTO y la pessa catalana LOS TRES TOMS.—Nit, la comedia catalana en 3 actes LAS FRANCESILLAS y la pessa ALS PEUS DE VOSTÉ. Entrada 2 rals. A las 8.

Demà, dilluns tindrà lloch lo benefici de donya Francisca Soler de Ros en lo drama en

3 actes, SENYORA Y MAJORA y la pessa LO RET DE LA SILA.—Se despatxa en contaduría.

Lo dimars proxim.—Teatre Catalá.—Lo drama CLARIS y la pessa LO MESTRE DE MINYONS.

Se despatxa en contaduría y en la llibreria de Lopez.

TEATRO ESPANYOL.—Funció per avuy diumenje, per la tarde, lo grandiós drama en 5 actes LA LOCURA DE AMOR. Entrada 10 quartos. A las 3.—Lo dijous proxim «Lo que vale el talento.

TEATRO DEL BON RETIRO.—Avuy diumenje, per la tarde á las 3.—Se posará en escena lo aplaudit drama catalá en 3 actes y en vers titolat LA CASA PAIRAL y la pessa TRES Y LA MARIA SOLA.—Entrada general 9 quartos.

TIVOLI.—Avuy diumenje, funció extraordinaria.—Estreno de la preciosa comedia de magia catalana en 4 actes y 16 quadros, escrita espresamente per aqueix teatre, titulada LA LÁMPARA MARAVILLOSA. Entrada 12 quartos. A las 3 1/2

TEATRO DE NOVETATS.—Avuy diumenje, escullidas funcions.—Tarde, á las 3.—Nit á las 8.—Entrada 2 rals.—La sarsuela en 2 actes ENTRE MI MUGER Y EL NEGRO.—Estreno de la sarsuela en un acte LO CELEBRE MANEJA y la opereta en un acte Y FEROJI ROMANI.

Academia Melodramática.—Teatro-Escola.—Queda obert el abono per las dues funcions que tindrán lloch en aqueix teatre los dias 17 y 31 d' aqueix mes, baix las condicions següents.—Pera ab dues funcions, silló ab entrada 8 rals; Palco ab 6 entradas 50.—Suscripció en las llibrerías de Felipe, Zurbano 6; de Masferrer, Portaferrissa 21 y Sombrerería de Puig, Rambla del Centro, 8.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy diumenje tarde y nit, lo preciós drama LA MARIPOSA y la célebre gatada en 3 actes DOS LLANSOLS Y UN VESTIT NEGRE.

Reclams

NT 5.000 RS. NT 5.000

ROMANSOS no dona lo que ven realment mes elegants, bons y baratos los sombreros. ¿Qui es? **No ho volem dir per are.**

Un jove de 19 anys que posseix bon caràcter de lletra, contabilitat y francés, té disponibles de tres á sis horas per escriurer ab qualsevol despatx de eomers, d' abogat, notari ó procurador.

Informes. en aquesta Administració.

El Aguila.—Gran basar de confecció. Plaça Real, 13.—S' ha rebut un grandiós y variat surtit de gèneros de alta novetat pera mida tant del país com estranjers. Queda construit un complert surtit de vestits que conté preus desde 'ls mes modestos als mes superiors com podrà veurens en la nota insertada en son lloch correspondient.

Pera cristaleria, (pisa) y porcellana, número 7, plassa de Santa Ana.
500 veixellas pera las próximas firs.

MAQUINAS PERA COSIR

WERTHEIM

TOTS LOS SISTEMAS Á 10 RALS SETMANALS

Carrer de la Ciutat, 13.

Cuchs.—Lo mellor especíich pera destruir los rápidament, es lo Lombriçido-Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estranjeras. Es sumament agrable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criatures.

Deposit Central, Dr. Formiguera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

AVIS IMPORTANT

AL GRANDIOS TRIOMF obtingut en la Exposició de París ab medalla de bronzo de 1.ª classe, los papers pera cigarrets.

CACAO Y VILLARET.

havent correspost los fumadors ab sa gran acceptació calificantlo d'immillorable per sa finura, solidés y bon gust.

Unich depòsit, HOSPITAL, 19, BARCELONA.

Noticias de Barcelona

TEATRO CATALÁ.—Se está ensajant en lo teatro Romea y per la companyia dramática catalana, la tragedia en quatre actes *Joan Blancas*, que fou premiada en los últims Jochs Florals y que es deguda á la ploma del mestre en Gay Saber don Francesch Ubach y Vinyeta.

Com ja anunciamos á nostres lectors se ha pintat una decoració que diuen es de molt bon efecte.

Se diu que l' estreno tindrà lloc en los primers días del próximo Janer de 1880.

SORTIDA.—Ahir marxá cap á Paris lo director d' orquesta senyor Navarro, que va á la capital de la veïna república, contractat pera dirigir l' orquesta á qual cárrec se trovarán los balls espanyols en la gran festa del Hipódromo.

E. P. D.—Ahir á la matinada morí lo pare de nostre company en la prempsa don Gayetá Cornet y Mas, redactor del *Diari de Barcelona*.

Sentim de tot cor aquesta sensible pérdua y accompanyem á nostre amich y á sa familia en son just sentiment.

CONFERENCIA.—Avuy á las deu del demà se inaugurarán en l' *Institut agrícola* las conferencias dominicals que s' celebren cada any. D' aquesta primera n' està encarregat lo catedràtic de l' escola d' Inginers industrials don Joseph Maria Rodriguez Carballo, qui desarollará lo següent tema: «Importancia de la ciencia experimental y teórica en lo avansament de la agricultura.»

OMISSION.—Al parlar ahir del nombramiento de la Junta directiva de la «Associació catalanista d' excursions científicas,» ns' olvidarem de continuar en los noms dels vocals al senyor compte de Belloch qui també fou elegit.

DETINGUTS.—Ahir á la una de matinada tres homes desconeiguts volian aturar un cotxe que passava per lo carrer de la Cadena. Al contestar lo cotxero que no s' volia parar y que si insistian los respondria á garrotadas, se promogué entre ells una acalorada disputa que hauria pres proporcions si ab oportunitat no hi hagués intervengut lo sereno del barri. Los tres subjectes están detinguts en los calabosos de l' arcaldia. En lo cotxe hi anava un subjecte que habita en lo carrer de Salvá, y que segons sembla portava una regular cantitat de diners.

LO FELICITEM.—Ha rebut en la Universitat de Madrid lo dia 9 del present l' investidura de doctor en medicina don Joseph Tutau y de Gonzalez, fill de nostre amich lo ex-ministre de la República D. Juan Tutau y Berbes, apadrinantlo lo doctor D. Joseph de Letamendi, y presidint l' acte lo doctor Magaz. Tenim notícias de que passará dintre poch temps á Paris pera continuar sos estudis en la facultat de medicina de la capital de Fran-

sa, que avuy es segurament la millor d' Europa.

CIRCO EQÜESTRE.—Se tracta de arretclar un gran pesebre en lo Circo Eqüestre de la ex-plassa de Catalunya, pera exposarlo al públich medianat un mòdich preu d' entrada.

LO TER GELAT.—Nos escriuhen de Montesquiu que lo fret que fá es extraordinari, y que en los voltants del poble se hi veu lo Ter que está gelat en difents punts.

FUNCIO BENÉFICA.—Avuy al vespre té lloc en l' «Jardí Assiátich» una funció extraordinaria, qual producte íntegro se rà destinat á benefici dels obrers sense feyna.

Se posarà en escena las aplaudidas obras dramáticas *La Mariposa* y *Tal hi vā que no s' ho creu*.

SESSIÓ INAUGURAL.—La «Academia y laboratori de Ciencias Médicas» celebrarà lo próximo dilluns, á las vuit del vespre, la sessió pública inaugural. En ella, lo secretari D. Joseph Gassó y Montserrat, llegirà una memoria sobre los treballs en que se ha ocupat la Academia en lo curs anterior, y lo soci numerari doctor D. Salvador Cardenal un treball titolat: «Progressos de la cirurgía en lo present sige.»

PUBLICACIÓ.—Lo jove poeta en Francisco Gras ha donat á l' estampa un volum de ses mes escullides poesías castellanas reunidas baix lo títol de *Notas perdidas*.

FURTS.—Fou robada la roba que hi havia estesa en un terrat de lo carrer del Portal del Angel.

D' una botiga del carrer de Sant Oleguer desaparegueren dos pagarés, un de 200 duros y un de 100 y varias pessas de roba.

La mestressa de la botiga culpa á la minyona.

DESGRACIA.—En un taller de guanteria de la plassa de Sant Just disputaren ahir dos treballadors arribant á barallarse. Un d' ells rebé una ferida, que li fou curada de primera intenció en la farmacia del Sr. Casassa, establet en lo carrer de Jaume I, cantonada á la plassa de San Jaume; la ferida se calificá de molt grave, per lo que se l' tingué de transportar al Hospital.

Se detingué al agressor que se l' tancá en los calabosos de l' arcaldia. Pera inferir la ferida s' servi d' unes estisoras grossas que usan pera són treball.

Sembla que l' agressor y ferit son molt amichs y que era gran lo desconsol del primer al veurer lo que en un moment d' acalorament había fet.

Lo ferit, habém sentitá dir que es pare de una numerosa familia.

VACANT.—Está vacant la secretaria del Ajuntament de Cardedeu, dotada ab lo sou de 1.500 pessetas anuals. Los aspirants á ella deuen presentar las sollicituds ab los documents qu' acreditin sa capacitat, dintre lo terme de 30 días, en la secretaria de dit Ajuntament, á contar desde l' 6 del present mes.

ESTADÍSTICA.—Durant lo passat mes de Novembre hi ha hagut en la nostra província 2.556 defuncions y 2.744 naixements. Total en mes, 188. Las enfermetats que mes estragos han fet, son:—In-

FECCIOSAS; tifus abdominals, 235; verola, 132; escarlatina, 19; sarrampió, 19; crup, 34; febres puerperals, 20; coquelucha, 13; dissenteria, 15; tifus exantemàtics, 7; febres intermitents, 4, y altres enfermetats infecciosas, 63.—FRECUENTS; órganos respiratoris, 227; apoplegia, 266; tisis, 152; catarros intestinals (diarreas), 66; cólera infantil, 24; reumatismes aguts, 16, y demés enfermetats no del tot classificadas, 1.219.—VIOLENTAS; accidents, 21; suicidis, 2 y homicidis, 2.

NAIXEMENTS; llegitims (varons), 1.400; femellas, 1.242.—NATURALS; varons, 44; femellas, 58. Diferència en mes de varons, 144.

La població es de 835.306.

PREGUNTA.—¿Podré saber si está organitzat ó no lo servey domèstich? Desitjariam sapiguer á qué atenirnos.

Dihem això porque ahir reberem una carta d' un memorialista que s' queixa de las continuas y fortes multas que se l' imposa pera la colocació de criadas en cas que aqueixas no tingan cartilla, cosa que com diu molt be lo comunicant, se ha de exigir la cantitat que se imposi á l' amo que pren servey sens lo requisit que siga de lley.

¿Sempre tindrà de pagar lo pobre?

FOTOGRAFIAS.—Molta es la gent que tranzita per lo passatge de Madoz, que s' atura á contemplar lo aparador de fotografias que los senyors Audouard y Companyia han posat en lo citat passatge.

Totas las obras allí exposadas son fetas á la perfecció y fins algunas poden compararse á las magníficas que venen dels Estats-Units.

En quan al parescut de las fotografias no tenen nostres lectors mes que anarho á veure y á ben segur que ho podrán apreciar, puig hi han los retratos de alguns artistas molt coneguts en nostra ciutat.

RETRATO HELIOGRÀFICH.—Havem tingut ocasió de veure un bonich retrato heliogràfic del excelentíssim senyor don Joan Güell y Ferrer, que ha de figurar al devant de las obras, qual impressió està ja molt adelantada..

La comissió encarregada del monument que s' aixecarà á sa memòria, ha acordat fer una numerosa tirada del retrato de que havem parlat.

SESSIÓ EXTRAORDINARIA DEL AJUNTAMENT.—Comensá la sessió extraordinaria á dos quarts de cinch. Llegida y aprobada l' acta de la sessió anterior, lo senyor President feu sapiguer al Consistori que s' havia rebut una comunicació dels comissionats á Madrid, dihent que havia sigut aprovat per la Superioritat lo empréstit municipal, y demaná si s' prenia en consideració l' esmena presentada per lo senyor Porcar y Tió al dictámen que s' discussia en la sessió anterior y que á tants incidents ha donat lloc, com ja recordarán nostres lectors. Posada á votació dita esmena fou retxassada per una-nimitat.

Esplicaren sos votos los senyors Cabot, Coll y Pujol y Porcar y Tió. Tots tres votaren en contra, perque, segons digueren, sabian que la comissió segona s' havia reunit y havia esmenat son dictámen.

Se llegeix lo dictámen rectificat per la majoria y minoria de dita comissió reunida qu' està concebut de la següent manera:

«1.er Las proposicions se llegirán inmediatament després del despaig oficial y aixis que se hagin donat compte de las mateixas, sens que las apoyin sos autors, passarán á la comissió correspondent la cual deurá convocar á la Junta en que se occupi d'ellas, al primer del Srs. regidors que la suscriguin. Mes tractantse de proposicions de caracter urgent, previa la venia de la Presidencia se discutirán y votarán en el acte en la forma reglamentaria.

2.on Los senyors regidors que desitjin formular alguna moció ó pregunta deurán indicarlo després del despaig oficial y després d' haberse donat compte de las proposicions que se hagin presentat y podrán esplanarlas terminat lo despaig. Si hagués d' aixecarse la sessió avans de terminat lo despaig de tots los assumptos continuats á la ordre del dia, las mocions ó preguntas que s' hagin anunciat podrán esser esplanadas en la sessió inmediata després de la lectura del despaig oficial y de las proposicions que s' haguessin presentat.

3.er Formulada una moció per son autor passará inmediatament y sens debat á la comissió que correspongi. Las preguntas serán contestadas per lo M. I. Sr. Arcalde president ó per la president ó un dels vocals de la comissió aludida en las mateixas en l' acte quan tinguán datos pera ferho de moment ó en la sessió inmediata quan hagin d' adquirirlos al afecte.

4.t. Las disposicions del reglament interior y acorts posteriors del Ajuntament quedan modificadas á tenor dels tres estrems que procedixen en tot lo que s' oposés als mateixos.»

S'aproba per unanimitat.

Continuá la sessió aprobat y fen quedar dictámens sobre la taula. Entre los primers debem mencionar per esser de mes interès general, dos dihent que 'ls senyors Luna y Puig depositin respectivamente la cantitat de 2,659 y 706 pessetas per los projectes de tranvías qual permís demanan, que lo primer te de passar per tot lo trajecte del carrer de Corts, y lo segon ha de unir lo carrer del Bruch y'l Born. Los planos haurán d' exposarse al públich durant vint dias consecutius, y un altre demanant precedents y memoria explicativa á Mr. Naït representant de Mr. Soudre, qui desitja fer una contracta ab l'Ajuntament pera collocar una tuberia subterránea que per medi d' un nou invent serveix pera desinfectar las ciutats, portant la inmundicia á bastant distancia pera convertirla en abonò.

Un dels dictámens aprobats referent al pago del impost real sobre 'ls terrenos adquirits per l' Ajuntament pera vias de comunicació, com també al pago de la multa de un 10 per 100 per no haber satisfet l' impost á son degut temps, motivá que lo president cridés al ordre per dues vegadas al Sr. Escuder, qui deya que 'l govern no estava just ab l' Ajuntament y á esplicacions per part del Sr. Fontrodona y Cabot de sa retirada del saló en la sessió anterior, esplicacions que lo senyor Pujol y Fernandez consigná que las sentia ab molt agrado.

A un quart de vuit s' aixecá la sessió per no haberhi número suficient de regidors en lo saló.

GRAU.—Ha rebut lo grau de llicenciat en la facultat de Medicina y Cirurjia, don Agustí Suñer Aguilar, natural de Fàbrega, província de Saragossa.

CONFERENCIA.—En la conferencia que sobre «Proteccionisme en literatura» dóna l' últim divendres en lo local de la Associació Catalanista d' excursions científicas, lo coneugut escriptor D. Joaquim Riera y Bertran, exposá ab paraula fácil y escullit llenguatge las lleys naturals que

deuen presidir á tota protecció, ja sia económica, ja científica, artística ó literaria, pera que son desarollo sia just, equitatiu y armoniós, manifestant los límits en que 's deu circumscriure pera que en lloch de protecció no 's veje convertida en monopoli ó privilegi. Manifestá valentse d' arguments irrecusables la conveniencia, la justicia y fins la necessitat de que las literaturas provincials sian protegidas no sols per los municipis y las diputacions sino també per los mateixos goberns, ja que las literaturas provincials no deixan de serneede la nació manifestació viva de la activitat intelectual y moral de la mateixa.

Indicá la conveniencia de la creació d' escolas, bibliotecas, càtedras y centres d' instrucció pera la propagació y lluhiment de las mateixas literatures, qual renaixement y cultiu no era esclusiu de Catalunya sino general en tota Europa. Digué que nostre renaixement que mesqué al principi desconfiansa sino desdeny y burla, habent sigut en algunas èpocas objecte de injustas y desatinadas midas d' opressió que fomentaren encara mes son desarollo; es saludat avuy ab entusiasme y mereix los conciensuts estudis de distingits escriptors, no sols estrangers sino castellans, habent contribuit com continua contribuhint al despertament de totas las manifestacions intelectuals y á la grandesa y llustre de nostra terra. Terminá fent algunas observacions pera la mellor eficacia del esmentat renaixement, essent saludat ab una continuada salva d' aplaudiments.

Secció de Fondo

LO CATALANISME AL EMINENT ESCRIPTOR S.

Desde que surt á llum lo DIARI CATALÀ no'ns hem vist cap vegada que no haguem fet conversa del mateix assumpto, y en cap de las nostres conversas habem deixat de convenir en que es ja precís que las aspiracions catalanistas deixin la forma vigorosa que tenen y'n prenguin una de mes concreta y determinada.

Pero vos sabeu ben bé que si habem convingut en la necessitat, nos hem convenst de que no habia arribat encara la hora de poderla satisfer. Vos mateix que ho habeu intentat mes d' una vegada, os heu vist obligat á desistir de la empresa. ¿Per qué? Perque ningú pot oposarse á las lleys de la naturalesa. L' arbre no dona fruits sino ha florit avans, y no floreix si no ha arribat al estat de florir en bonas condicions. Lo que ha plantat la llavor, lo que l' ha regada, lo que ha transplantat y empaltat lo brot, lo qui ha dirigit la creixensa del arbre per medi de una poda ben entesa, no han fet mes que preparar la cullita que ve despresa de totas aquestas y otras operacions. D' aixo 'n resultan dues coses: primera, qu' encara que avuy l' arbre que cultivem no dongui fruits, no debem desanimarnos; segona qu' el dia que arribi á donarme los nostres treballs hi hauran contribuit tant com qualsevol altre.

La empresa es llarga ¿sabeu perqué? Perque tots plegats estem encara subjectes á influencias estranyas al nostre caracter; perque no som prou catalans. No: ni son

prou catalans los que s' afiquen que tot lo nostre renaixemet ha de concretarse á escriure quatre versos sobre llochs comuns. en catalá; ni ho son prou los que en un moment d' expansió cregueren que havia ja arribat l' hora de reclamar la autonomía de Catalunya. Los primers no van cap en lloch; los segons se precipitaren, creyentse que podian transportar sa idea al resto d' Espanya, y ni tan sols arribaren á fer la prova de sus teorías, ab tot y haber passat pe'l poder los homes de qui's fiaren. L' arbre no podia donar fruits encare.

Res volém dir dels que creuen que 'l catalanisme es sols un medi per tornar endarrera. Si los que tal se proposan volguessin pensar una mica, 's convencerian de lo absurdo de sus aspiracions. ¿Ahont volen tornar? ¿Es son ideal l' any vuit, ab son embrutiment general, ab las ciutats mortas, ab los camps casi perduts? ¿Es son ideal que tornin á dominarnos los frares y 'ns portin sempre que 'ls convengui, béns per la docilitat, lleons per la falta de cultura, á combatre contra qualsevol que vulgui obrirnos los ulls y minar son predominio? Tal vegada voldrán tornar mes endarrera. ¿Fará sus delicias lo período que transcorregué desde la crema dels privilegis ó furs catalans, fins al período constitucional? Allavoras desitjan la resurrecció del período mes abominable de nostra historia. ¿Volen anar mes endarrera encare? Allavoras ensogen ab la casa d' Austria, ab los vireys, ab las invasions y ab la guerra sorda y constant contra Catalunya. ¿Volen anar mes endarrera? Doncs, díguinho clar, y sapiguém que aspiran, no á la autonomía, sino á la independencia. Pero, ¿qu' in dependencia? los preguntaré; la de las ciutats ó la dels camps, la de Barcelona y demés punts privilegiats, ó la dels subjetes al feudalisme? Vejis doncs, con los que son catalanistas per anar endarrera no tenen ideal ni meta á la que pugui arribar.

Es doncs evident, amich S., que 'l catalanisme no pot haber nascut mes que per anar endavant. Son ideal es ben concret y clar, per mes que alguns no vulguin veurel. Si parlém y escribim en catalá es per fer naixe ideas catalanas: si neixen ideas catalanas, nos apartarem cada vegada mes de las influencias que fins are 'ns han dominat, y si 'ns sustreyem á n' aquestas influencias, y tenim ideas propias y formem escola, han de venir luego las conseqüencias llògicas de tot aixó. Fins are, no ha nascut al mon cap idea que no hagi aspirat á traduirse en fets practichs. Lo catalanisme no será pas una excepció de la regla general.

Per aixó es, amich S., que en las nostres conversas íntimas nos hem rigut sempre dels catalanistas que s' espantan de la política y que tot ho acceptan menos que se'ls digui que son politichs. Tant ho son, que casi casi, son los únichs que fan política á Espanya, en lo bon sentit de la paraula.

Enhorabona que molts no vulgin pendre part en aquest joch, no sabém si asquerós ó ridicul, que 's diu política madrilenya. Tampoch n' hi preném vos ni jo. Pero no per apartarnos d' aquell joch debém apartarnos de la política. Política fem tots quan ensalzem á Catalunya; política fem quan escribim en catalá. Quan en lo nostre teatro 's presentan tipos històrichs ó actuals de la nostra terra; quan

nos exaltém al recordar nostras antigua y verdaderas glorias; quan veyém en acció las nostras costums dignas d' aplauso, fem política, mal que 'ns pesi.

Y al fer tot aixó, ¿pot deixarse de dirigir la vista al porvenir? Y al dirigir la vista al porvenir, ¿pot deixarse de concebir alguna esperansa? Y al concebir alguna esperansa, ¿pot deixarse de fer política, en lo bon sentit de la paraula?

Riguemnos, donchs, dels que essent catalanistas diuhen que no volen fer política y que fan veure que s' espantan d' ella. Si ho creuhen de bona fé, quedintse ab sa creencia; si ho diuhen sense créu-reho, segueixin trevallant. Lo dia que l' arbre estarà en disposició de donar fruits, los recullirem tots los amants de Catalunya.

Lo diumenge pròxim seguirem sobre 'l mateix tema.

L' AMICH DE CADA FESTA.

LO GOVERN DEL SR. CANOVAS EN LO SENAT.

Si mal bateig donaren al ministeri Cánovas-Romero Robledo en lo Congrés, pitjor lo batejaren en lo Senat, ahont lo prengueren per son compte lo general Martínez Campos, lo Sr. Pelayo Cuesta, lo general Pavía (no pas lo del 3 de Janer), lo duch de Tetuan y 'l general Sanz.

Lo Sr. Cuesta increpá durament al nou ministre y censurá sas intrigas contra 'l ministeri anterior.

L' actual president del Consell s' excusá com pogué y afirmá que la críssis había sigut motivada per causas molt petitas.

«La majoria, digué, es molt digna». Y després de tirar aquest piropo als senyors senadors, qual apoyo desitja, declará que no intervingué en las últimas eleccions, ni en los actes realisats per lo govern anterior. ¿Cóm rebé lo Senat semblant declaració? L' estracte de la sessió ho diu: rient.

S' aixecá lo general Pavía, en mal hora per lo Sr. Cánovas y per sos satélits los senyors Toreno y Orovio. Censurá la conducta d' aquets dos, que troba que no han sigut bons companys, acabá dient: que está desenganyat, y que té 'l propòsit de retirarse á la vida privada, puig avans qu' individuo d' un partit, es súbdit lleal de sa majestat.

Com es de suposar, declaració semblant produví gran sensació en la majoria del Senat.

Lo general Martínez Campos prengué la paraula en mitj d' un silenci tan absolut com eloquient. Clar y castellá li digué al Sr. Cánovas del Castillo que s' havia descuidat moltes cosas al explicar la críssis, omisions que no estranyaba; que si bé no assistí al Consell en que 's plantejá la críssis, be podrán haberlo enterat los dos companys qu' are s' assentan al costat seu. Los diaris no diuhen si los dos ministres aludits cambiaren de color; no mes expressan que 'l general fou aplaudit y que sas paraules produhiren sensació.

Contestant al Sr. Cuesta, li deya: «no temia senyoria per las reformas; la opinió las reclama y ell s' imposaran». Al sentir aixó sonaren en la tribuna y en molts banchs del Senat grans aplausos. També aplaudeix lo pays, inclus l' isla de Cuba.

«Tot lo que dich, afegix, es la vritat, per mes que 'm calli alguna cosa». ¿Qu' es deuria callar? No ho sabem, mes ja ho endevinem.

«La críssis, deya, se produví, á mes de las rahons sabudas, perque 'l ministre de la Gobernació m' había presentat una dimissió infundada (l' auditori s' estranya, no sabem per qué); no tenia ministre de la Gobernació, y no l' había de buscar á una majoria que 'm deixaba, ni habia de venjarme buscantlo en las oposicions». Aquesta rahó no la dona cap

tonto, per mes que tonto trobin al general los conservadors.

«Per aixó no habia portat á las Corts las reformas; no pas per las dissidencies del senyor Orovio, que ja las tenia previstas y prejutjadas.»

Acabá lo general, dihent que no habia fet en las qüestions de Cuba tractes ab lo senyor Cánovas; qu' aquest debia coneixer, desde avans de Mars, sos propòsits sobre 'l cabotatje y tributació; que si no 's fan las reformas, sobrevindrán graves perills; y per últim, contestant als halagos que per fersel seu habia dirigit lo president del Consell, digue, que no vol partir ab ningú la responsabilitat dels actes de son govern. Al acabar lo general sónaren grans aplausos.

Lo Sr. Cánovas del Castillo insistí, mes mort que viu, en acceptar la responsabilitat qu' en Martínez Campos li negaba. Després va fugir d' estudi, com se sol dir, fent elogis al general qu' havia derrotat.

Lo general contestá insistint en volerse per ell tot sol tota la responsabilitat, y assegurant de nou que la causa de la críssis no fou la qüestió tan petita qu' indicá lo senyor Cánovas. Aquestas paraules produhiren nova sensació.

Lo govern estava de mala data; en proba d' aixó que 'l compte de Toreno feu un discurs que semblá la continuació de la mala letra qu' havia fet son president. Prou pretengué explicar s' actitut en la críssis, mes fou en và.

Diu que no tenia cap empenyo en ser ministre, y 'l públic li contesta rient; diu desconcertat que aquellas riallas sols poden venir de personas incapables d'esser ministres, y aixó fa que la gent continui rihibit fins per las butxacas.

Afegeix que sols fou ministre ab en Martínez Campos, porque en Cánovas li va manar dihentli que si no 'l creya renyirian; declaració que causá al auditori un efecte trist y desplorable. Las paraules del compte s' poden ser proba mes incontrastable de l' acció de 'n Cánovas en la historia de la críssis?

Acaba lo Sr. Toreno lamentantse de que lo general Martínez Campos l' hagi atacat, pero aquest li contesta que no sab perque se 'n ha d' estranyar.

S' aixeca lo Sr. Orovio y tracta de defensarse entrant en lo fondo del projecte de tributació y 'l general l' interromp á cada pas dihentli quantas fan tres y dos.

Del pobre senyor Orovio ne dona compte 'l duch de Tetuan dihent al Senat que quan 'l assumpt se tractá en consell de ministres, lo Sr. Albacete desbaratá per complert sos arguments.

Lo mateix duch de Tetuan ratifica lo dit per lo general Martínez Campos, y diu que 'l Sr. Orovio no ha dit la veritat, puig lo projecte de tributació no 's discutí en lo concell y ni tan solzament s' en llegí un article.

Que posá lo dit en la llaga tal vegada mes que ningú fou lo general Sanz: «He sentit ab estranyesa, deya, que el Sr. Cánovas encar no ha estudiat los assumptos de Cuba. Realment havia dit semblant llaugeressa. Com, preguntava, després de cinch anys que ha estat en lo poder lo Sr. Cánovas no ha tingut temps d' estudiarlos?»

La pregunta no fou contestada.

«Aquests assumptos, esclamaba, son urgents ja ha comensat á derramarse sang espanyola y Deu sab si l' inmens perill que pot naixer 'ns retardan eixas reformas.»

Lo senyor Cánovas contesta lo que ja sab tothom: qu' aquestas qüestions son complexas. Se li podria dir que ell acaba de ferlo.

Segueix dihent que la qüestió de Cuba es nacional. Donchs, ¿perqué la fa ell no ja de partit, sino de fracció? Tractant de fer efecte en l' auditori, que massa veu que se li escapa, diu: «De cap manera las reformas se farán per la pressió de ningú, ni menos per la d' uns quants malvats que s' aixecan en Cuba á derrocar sang espanyola contra la mare patria.»

Pero li pará 'l cap lo general Sanz dihent

que no vol fer cap mena de presió, sino dir los perills qu' amenassan.

«Lo que jo dich, afegeix, es que las reformas perillan, perque 's diu, encara que jo no ho crech ni puch creurho; perque 's diu per los mateixos amichs del govern, per aqueixos que se 'n diuhen húsars d' Antequera, que las reformas no 's farán perque 'l senyor Cánovas defensa 'ls sucres de Málaga y 'l senyor Romero Robledo sos esclaus en Cuba.» L' indirecta no podia ser mes sangrenta.

Los aludits protestaren contra semblant proposició, l' un declarant que ni ell ni sos parents tenen cap classe de sucre, y l' altre dihent que no te cap esclau, ni may ha defensat l' esclavitut. Apesar d' aixó, lo general Sanz no rectificá.

Acabada la discussió, lo senyor Güell y Renté, increpá al senyor Cánovas per haber acusat á l' isla de Cuba d' haberse insurreccional contra Espanya, essent aixis que 'ls insurrectes son sols uns quants.

Tals foren las baquetas, perque feren passar los senadors al nou govern. En qualsevol país del mon la discussió hauria tingut un resultat completament diferent del qu' ha tingut en Espanya.

DE BARCELONA ALS PUNTS INUNDATS DEL SUDEST.

CARTA DECIMASEXTA.

11 Desembre 1879.

Sr. Director del DIARI CATALÁ.

No hauria dit may que 'ns habian de robar tan temps los farsells, qu' anem á repartir avuy; pero esplicada la cosa, no te res d' estrany. Com qu' aquest demati hem de comensar la distribució y repratrició, no se encara 'l número de aquells, que n' hi haurá; si be, calculo que passará de 500' per altres tantas persones, la major part del barri de S. Benito, com vos esplicaré demá. Aquesta pobre gent, y sobre tot lo del Corralazo, carrer que está completament destruit y ple de gent pobre, qu' espera 'l nostre donatiu, va tenir la galantería de remetre á la comissió de la Prempsa y Estudiants, un ram de flors ligat ab una cinta de seda blanca y acompanyat d' una carta redactada per ells mateixos y quin contingut no podía ser mes espressiu, en atenció de qu' en dias enrera 'ls hi feren una visita.

La Comissió del Institut de Foment del treball nacional, segons tinch entés, marxa avuy cap á Barcelona, deixant los efectes que ha portat pera distribuir á la gent mes necessitada, á la casa del senyor Roig germans, pera que 's cuardin de la repartició dels mateixos; puig que 'ls diners, ja 'ls han deixat collocats de la manera següent: 4.000 duros al barri del Carme del arrabal de S. Benito, pera reconstruir 27 cases y adobarne 33 qu' amenessan despomarse; á qual efecte ha nombrat una comissió composta de D. Mariano Castillo, D. Gabriel Roca, D. Rafael Fernandez Rodriguez, D. Francisco Medina, D. Diego Hernandez Garcia, don Anton Vidal Pbre., cura párroco del barri del Carme, D. Joseph Montesino y don Francisco Illan Sanchez pera que 's cuardin de ferho cumplir de la manera millor possible; collocant á cada una la inscripció:

Ausilis de Barcelona.—Institut de Foment del treball nacional. 1879.

Ademés han deixat 2.500 duros á Lorca; 3.000 á Orihuela, repartits de la manera com vos deya ahir; 1000 pera fer sis casas novas á Nonduermas; 2.000 á Cue-

vas de Vera, que com saben, es l' únic punt de la província d' Almería, en que la riuhada feu mal; 2000 mes per' aixecar 60 barracas al partit de Beniajan y'l resto que son 3,102'32 duros per' alsar barraques en lo partit del Plá de las Bruixas, ab las mateixas condicions, que farem nosaltres ab las que subvencionan aquesta Comissió de Prempsa unida y Estudiants, en los partits del Raal y Sta. Creu y quinas basas donarem á coneixer molt aviat. Aquesta es la manera com han donat curs al diner que portaren los Srs. Puerto y Gassó comissionats pera la avans dita Associació.

Fa un fret que pels, com dihem vulgarment, y son dos quarts de nou, hora de anar á repartir farcells, que de segur nos lo faran passar.

FRANCISCO X. TOBELLÀ.

P. D.—Acabem de rebre un telégrama del «Ateneo lliure» en que se 'ns participa haber girat la cantitat recullida en «La Tòmbola».

Correspondencias del DIARI CATALÀ

Madrit 12 de Desembre.

En la sessió d' ahir, en que sols hi prengué part la majoria, se discuti lo vot de confiança. Com vaig dirvos, l' apoyá lo Sr. Serrano Alcázar, tinent, capitá ó no se qué dels húsars. També vaig dir que Silvela había demanat la paraula, y en efecte, va parlar contra la proposició, porque aqueixa enclochia una censura al gabinet anterior del qu' ell formaba part, y assegurant que la crisi había sigut política, ab lo qual rectificaba á son jefe lo senyor Cánovas.

La conducta del Sr. Silvela es unanimament censurada ab mes acritut que la de 'n Toreno y Orovio, porque aquell era lo que inspiraba á n' en Martinez Campos, fins al punt que aquest lo considerava com un amich d' absoluta confiança, y porque han comes la mateixa falta de llealtat política, tothom los consideraria incapassos d' esser ministres sino fos per sa docilitat, apart dels resultats funestos que's notan en l' ensenyansa y en l' Hisenda en que hi entenen tant com lo gat en fer culleras.

En Silvela, per lo contrari; es home de bonas disposicions y d' ambició; pero fret, calculador y crú en sos judicis, encare que suau com lo satí en sas formes. La jugada que ha fet á n' en Martinez Campos l' inutilisaria pera sempre mes en una política mes seria que la d' Espanya, en la que ni la traició, ni la inconseqüència, ni la perfidia deixan d' obtindre aplausos. Aqueix fet s' olvidará y los intrigants encaixaran ab ell, y tornaran á dirli gran polítich los que creuhen que la política es una cábala, un engany, una farsa.

Després d' en Silvela parlaren l' Auriolles y l' Albacete, que's presentaren d' oposició decidida, explicant la crisi ab las mateixas paraules duras ab que ho havia fet en lo Senat en Pavía y en Martinez Campos.

Las minorias no hi assistiren ni s' hi han acostat aquesta tarda, per lo qual s' han suspés las sessions ab la fórmula de *se avisará á domicilio*.

Se diu que en Cánovas insisteix en que no deu donar cap mena de satisfacció á las minorias; pro si aqueixas li hi demanan en la sessió, la donarà. Al mateix temps las oposicions sostenen que no poden demanarla ni entrar en lo saló, si préviamente no saben qui na se 'ls hi vol donar, y en quins termes. Ara està reunida la comissió; pro si se hi ha entre 'ls constitucional qui arronça, l' element jove, com diuhen, se mostra intransigent. No vos diré res dels demòcratas. Castellar assegura que ell ha vingut á las Corts per consider-

ració al sistema parlamentari, y que per lo tant, sense que no 's dongui una satisfacció á la dignitat del Parlament ofesa, sos amichs no han de sentarse en sos banchs encare que ho fassen los demés.

En Martinez Campos ahir estigué en lo palau real y desd' allí s' en va anar al Congrés, ab lo fitx de demanar á sos amichs que no 's fassan solidaris en la protesta de las minorias, tement que dita protesta tinga mes transcendencia que la senyalada per la dignitat parlamentaria y política. Los amichs, entre 'ls que vaig veure als generals Cassola, La Portilla, Riquelme y Daban, Ochando y al Sr. Alonso Martinez, lo convenceren de lo prudent y patriòtic de sa conducta, fentli veure que hi havia necessitat de domar la superbia d' en Cánovas y de tornarli la pilota.

Las minorias del Senat també s' han retirat aquesta tarda, fentse solidaris de la protesta de la del Congrés.

No vull parlar de discussions, perque *La Discusion* fou denunciada ahir per haber citat quins eran los militars que las habian presentat. Aixó vos probará que cada dia van estrenyentnos mes y que la prempsa torna á començar la pujada del Calvari.

X. DE X.

Paris 11 Desembre.
«Nos tiran en cara que organísem la persecució en nom de la lliberetat; nosaltres som los qui vos trayém la caretta, ab la que voleu passar per màrtirs.» Aquestes paraules foren pronunciadas per M. Lepère contestant á algunas queixas ditas ab llagrimas als ulls per M. Larcy. Posaba aquest en coneixement del govern la conducta seguida per lo consell municipal d' Alais respecte d' uns frares que desempenyaban las escolas d' aquest poble. Lo consell entregá las escolas á institutors laics, intimá als germans de la caritat cristiana que abandonesssen lo local y ab lo valor que inspira l' fanatisme y ab lo desitj d' aumentar lo número dels màrtirs, ó quan menos dels confessors, esperaren á que 'ls espulsés del local la forsa armada, com aixis s' executá. Aquest fet, semblant *brutalitat* comesa per lo govern, ha inspirat al espressat Larcy paraulas de consol per los facciosos, rajos d' indignació per lo govern y fins hi ha hagut una excitació á la divinitat per que intercedis á favor de las víctimas de semblants atropellos.

Lo ministre del interior contestá á aquestas jeremiades ab las paraules sobrescritas y donant una contestació merescuda als qui volen, *velis nolis*, passar per perseguits. Continuada la comedia por M. Chemelong que defensaba la *llibertat* del pare de família y la superioritat de l' ensenyansa *francesa* á la laica, prengué la paraula M. Ferry que ab pocas paraules l' hi demostrá que havian passat los temps en que l' clero representaba la ciencia, que avuy y ja de molt temps aquesta havia fugit dels convents, perque no la cuidaban gayre y que aquells pares, cual *llibertat* defensaban los antilliberalis debian ser molt pochs, quan no lograban impedir lo triomfo en los comisicis dels partidaris de la ensenyansa laica. «Dihieu que ataquém vostras llibertats y fins te niu la de representar la *comedia de la persecució!*» D' aquesta manera contestaren los dos ministres als plorangers del clericalisme. Avergonyits per lo ridicul que sobre d' ells havia caigut, se surtien del saló los dos oradors.

Lo consell d' Estat ha aprobat la substitució en algunes municipalitats dels germans congreganistas per professors laics, y ha desestimat per imprudent la demanda que aquelles habian presentat contra 'ls desitjos dels ajuntaments aprobats y fets executius per lo prefect. Los periódichs clericals demostraren en sos escrits lo furor que d' ells s' ha apoderat al enterarse de dita sentencia y arriban al punt de esposar que sabian ab anterioritat lo fallo que en aquest assumptu recauria, tota vegada que 'ls republicans trepitjan lo dret y las disposicions legals en quantas ocasions se 'ls hi presentan. No 'ls hi hauria passat aixó ab lo consell d' Estat anterior, perque 'ls individuos que 'l formaban sols se cuidaban de protegir

als ultramontans en detriment de la lley; se proposaban tornar al temps antichs per medi de la enseyança y no reparaban en medis per lograr son objecte. Felismen, avuy ab las mateixas lleys dels clericals se 'ls desposseheix de lo que ilegalment s' habian apoderat y miraban com un feudo seu.

Lo govern ha presentat á la Càmara de diputats un projecte de lley per obrir un crèdit de 5 millions de francs per subvenir á la miseria que esperimenta l' pais á causa de la poca cullita y dels frets rigurosos que se senten en Fransa; mida altament necessaria y que pot molt prender un govern que salda 'ls pressupostos ab sobrants.

L' ajuntament de Paris votá també, fa pochs dias, la cantitat de 500 mil franchs per aliviar la miseria del poble de Paris. Autoritats que aixis se desvetllan per lo benestar del poble, avuy per avuy casi sols se troben en la República francesa.

Ha presentat la dimissió de son carrech lo Ministre de Gracia y Justicia; M. Le Royer, que conservarà no obstant, provisionalment la seva cartera.

La crisi del govern espanyol ha estranyat en gran manera á tothom, no sabent ningú explicar-se com ha pogut caure un ministeri per demanar la abolició de la esclavitud y l' arreglo de las cuestions económicas d' una colònia. Pero ha estranyat encara molt més la solució de la crisi, puig tots sabérm les ideas professadas per Cánovas y per son acòlit en Romero Robledo.

Los frets que se senten son extraordinaris, lo termòmetro ha baixat avuy á 17 graus sota zero y en algunes poblacions ha baixat fins á -29. Ningú recorda una temperatura semblant. La broma està avuy estesa per Paris.

X.

Secció Oficial

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Lista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicia, en lo dia d' ahir.

Número 136. Don Anton Rizo, Cartagena.—137. Anton Fernandez, Toro.—138. Ramon Serra, Sant Culpat de Vallés.—139. Joaquim Cantarell, Lleyda.—140. Donya Lluisa Cramunt, Balaguer.—141. Ventura Armilla, Madrit.—142. Jaume Bela, Saragossa.—143. Inocent Sorano, Matute.—144. Joseph Ibarra, Tarragona.

Barcelona 12 de Desembre 1879.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 12 á las 12 del 13 Desembre.
Casats, 11.—Viudos, 2.—Solters, 6.—Noys, 5.—Aborts, 0.—Casadas, 3.—Viudas, 5.—Solteras, 5.—Noyas, 3.

NAIXEMENTS

Varons 13   Donas 10

Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en l' oficina corresponent per no trobar á sos destinatraris.

Málaga. Benet Perez; Sens senyas.—Denia. Joseph Vives Perez; Ausente.—Barbastro. Esteve Mila, fotografo; Ausente.—Paris. Francisco Teixidor; Passeig de Gracia 153.—Plasencia. Taberner; Sens domicili.—Cadiz. Paulina Buxo; Lauria, 71-73.—Cartagena. Maria Mampune; Carme, 4.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Hamburgo y escalas, vapor Daoiz ab efectes
De Andratx, balandra Cárme, ab efectes.
De Sevilla y escalas, vapor Andalucía, ab efectes y pasatjers.
De Laguna y Mahó, corbeta Josephina ab efectes.
De Charlston, vapor inglés Royal Ministrel, ab cotó.
De Marsella, vapor Ferdinand de Lesseps, ab cárrech.
Además 6 barcos menors ab sí.

Despatxadas.

Pera Valencia, vapor Valencia, ab efectes.
Id. Sevilla, vapor Lluis de Quadra ab efectes.
Id. id. vapor Cámara, ab efectes.
Id. Marsella, vapor Andalusia, ab efectes.
Id. Cette, vapor Correo de Cette, ab efectes.
Id. Hamburgo, vapor Daoiz, ab efectes.
Id. Newport, bergantí goleta inglés, ab lastre.
Id. Cardiff, vapor inglés Cincora, ab lastre.
Id. Colon, vapor francés Ferdinand de Lesseps, ab efectes.
Además 14 barcos menors, ab lastre,
Italiana.—De Nova-York y escalas, corbeta Ca-
vallo Marino 2.º, ab blat.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL-
LEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE

LA PLASSA DÉ BARCELONA LO DIA 13 DE DE-
SEMBRE DE 1879.

Londres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.
Marsella, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA.	8 DIAS VISTA.
Albacete.	1 1/2 dany.	Málaga.. . . . .
Alcoy.	1/2 »	Madrit.. . . . .
Alicant.	1/2 »	Murcia.. . . . .
Almería.	1/2 »	Orense.. . . . .
Badajos.	5/8 »	Oviedo.. . . . .
Bilbao..	5/8 »	Palma.. . . . .
Búrgos..	3/4 »	Palencia.. . . . .
Cádis..	3/8 »	Pamplona.. . . . .
Cartagena..	1/2 »	Reus.. . . . .
Castelló..	3/4 »	Salamanca.. . . . .
Córdoba..	1/2 »	San Sebastiá.. . . . .
Corunya..	7/8 »	Santander.. . . . .
Figueras..	5/8 »	Santiago.. . . . .
Girona..	5/8 »	Saragossa.. . . . .
Granada..	5/8 »	Sevilla.. . . . .
Hosca..	3/4 »	Tarragona.. . . . .
Jerez..	1/2 »	Tortosa.. . . . .
Lleida..	5/8 »	Valencia.. . . . .
Logronyo..	3/4 »	Valladolit.. . . . .
Lorca..	1 »	Vigo.. . . . .
Lugo..	1 1/4 »	Vitoria.. . . . .

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'25 d. 15'30 p.
Id. id. esterior em. tot. 16'50 d. 16'60 p.
Id. id. amortisable interior, 36'35 d. 36'50 p.
d. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 31'50 d. 31'65 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.
Id del Banc y del Tresor, serie int. 98'50 d. 98'75 p.
Id. id. esterior, 99' d. 99'25 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96'25 d. 96'50 p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª serie, 92'50 d. 92'75 p.
Cédulas del Tresor hip. de Espanya.
Oblig. Banc Hispano Colonial, 98' d. 98'25 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba, 00' d. 00'00 p.
Bitllets de calderilla, serie B. y C., 99'25 d. 99'50 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 141' d. 141'50 p.
Societat Catalana General de Crédit, 112' d. 112'50 p.
Societat de Crédit Mercantil, 34'50 d. 34'75 p.
Real Comp. de Canalisió del Ebro, 11' d. 11'25 p.
Ferro-carril de B. á Fransa, 93'15 d. 93'25 p.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 119'50 d. 120' p.
Id. Nort d' Espanya, 53'50 d. 53'75 p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona,, d. ' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 102'75 d. 103' p.
Id. id. cédules hipotecarias, 101'50 d. 102' p.
Id. Provincial 104' d. 104'50 p:
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 92'35 d. 92'75 p.
Id. id. id.—Série A.—52'50 d. 52'75 p.
Id. id. id.—Série B.—53'50 d. 53'75 p.
Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 103'40 d. 103'65 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 103'75 d. 104' p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 60' d. 60'25 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 88'75 d. 89' p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'90 d. 48'10 p.
Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo, 20'75 d. 21' p.
Aigues subterràneas del Llobregat, 90' d. 91' d.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 89'25 d. 89'50 p.
Canal d' Urgell, c.
Fabril y Merc. Rosich germ. Llusá C.ª,

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt avuy 15'27 112
Id. mes baix id 15'20

Consolidat queda á las 10 de la nitá 15'25 p.

ANUNCIS

†
D. FRANCISCO QUER Y SAGRISTÁ

CABALLÉR DE LA REAL Y DISTINGIDA ÓRDRE AMERICANA
DE ISABEL LA CATÓLICA.

Morí lo dia vintiun de Octubre últim.

(E. P. D.)

La Il-lustre Junta de Gobern de la Casa Provincial de Caritat de Barcelona, reconeguda al Il-lustre finat per las dàdivas que deixá consignadas pera atendrer á las necessitats del Assilo, desitjant tributarli un senzill pero respectuós recort, ha acordat celebrar lo dia 16 del actual á las deu, en l' Iglesia del Establiment, uns funerals en sufragi de son ánima.

La Junta en son nom y en los dels asilats en la Casa, la viuda y demés familia esperan de sos amichs y coneugts se servirán assistir á dit acte pera pregar á Deu per lo etern descans del finat.

ALMANACH

DELS TRONERAS
per l' any 1880.

ESCRIT PER

ROSENDO BUFILL Y UNTRONERA

HABENTHI TREVALLS D' ALTRES JÓVES DE BON HUMOR CONEGUTS DE TOT LO GLOBO.

Se ven en las principals llibrerías y kioscos y en la Administració, carrer dels Boters, 12, principal.

Hi ha per vendre un piano vertical, en molt bon estat. Carré Nou de la Rambla, número 42, botiga de mobles de Joaquim Comabella.

OLI DE FETJES DE BACALLÁ

Recullit espresament pera la marca de nostra casa atés que 'ls fetjes hajin entrat al estat de pufrefacció. Es lo mes pur, lo mes agradable al paladar y el mes eficás de cuants se coneixen per lo tratamiento de las enfermetats del pit, escrofulisme, raquitisme, debilitat general etc. Preu d' nn frasco natural, colorat 10 rals; purificat 12; ferrugin. 3 1/4; emulsionat á la pancreatina 12.

Farmàcia Aguilar, Rambla del Centro, 37.

**VERMOUTH CATALÀ
DE SALLE'S**

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe
Premiat amb medalla de plata per lo M. ltre. Col·legi de Farmaceutics de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vínicola de Madrid de 1873 y ab varis medalles y distincions de mérit en quantes Exposicions ha concorregut. Recomenat per la M. ltre. Acadèmia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, Institut Médic y variats altres Corporacions y Acadèmias Médico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vomits després de l's menjars, desgana, pesantós al ventrell, migranya, malalties nerviosas (històriques) y altres moltes que resultan de malas digestions, se veurán lliurats de les seves dolencias ab l'ús moderat d'aquest utilíssim vi.—Llegíxies lo prospecte detallat que acompaña a cada ampol·la. Al por major dirigir-se á la farmacia del doctor Botta, carrer de l'Argenteria, n.º 48, y al pormenor en las principals farmacias de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions que s'han fet d'aquest precios vi, recomanem que s'exigeixi en cada ampol·la la firma y rúbrica de son autor.

EL FEO MÁLAGUEÑO
busquelo.

BARCELONA

**FARMACIA 'AGUILAR
NUTRITIU AGUILAR**

Aliment para noys, vells y malalts
Aliment duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la etat de preserva y cura l'escerofulisme y rauquisme, la debilitat del estomach y diarrea. Las personas de totas etats que patieixen debilitat, desgana, malalties del estomach digestions difícils ó disenteria, trobaran olívia segur y rápid ab l'us d'aquest nutritiu, que à mes de lo molt que alimenta en si, predisposa la digestió d'altres aliments.

RAMBLA DEL CENTRO, NÚMERO 37

BARGELEONA

JARMAS, ARMAS! JOBRIU L' ULL, CASSADORS!

GRAN ARMERÍA

DE LA

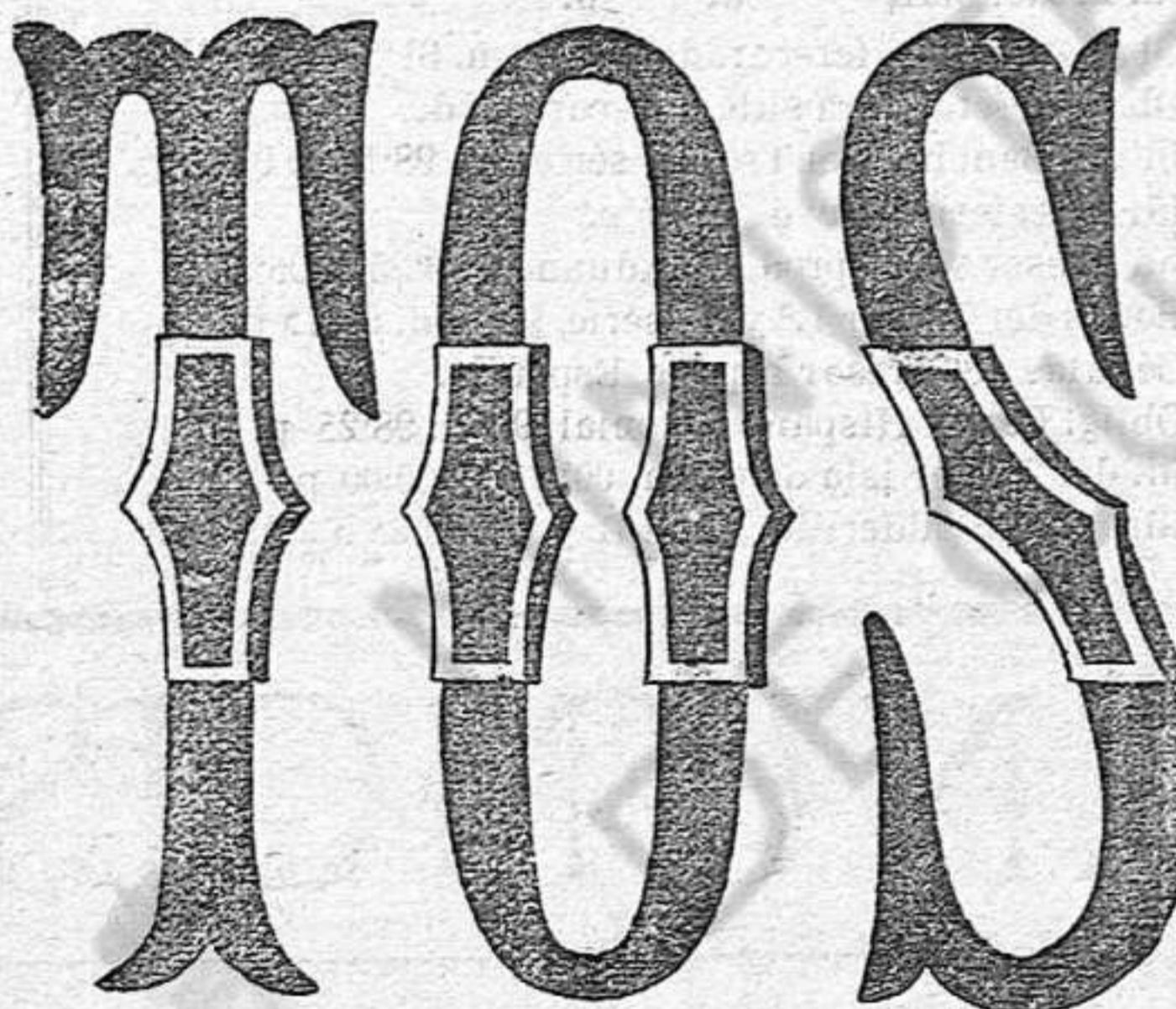
SRA. VDA. DE DOMINGO COSTAS

Carrer Nou de la Rambla, número 9—Barcelona

Escopetas Lefaucheux..	1 tiro, 30 ptas.
Id. id.	2 id. 55 id.
Id. de pistó..	2 id. 42 id.
Id. id.	1 id. 17 id.
Escop. percusió central (agulla)..	2 id. 100 id.
Pistola 2 tiros Lefaucheux..	550 id.
Rewolvers de 12, 9 y 7 mm..	á 11, 10 y 9 id.
Id. sistema inglés Bull-dog..	á 2250 id.

Cartutxos inglesos Eley B. Cal. 16 lo 100	8'50 ptas.
Id. francesos G. J. Gevelot id. id.	3 id.
Id. id. C. L. id. id.	2'50 id.
Pistols ratllats per escop. pistó, 10.000.. .	15 id.
Id. id. inglesos, caixa.	1 id.
Xameneyas variás d'acer, lo 100.	8 id.
Cananás cinturó per cartuchos Lafauch.	2'50 id.
Sarrons variós.	de 7 á 30 id.

Gran varietat en tota classe d'armes del País, França, Bèlgica, Inglaterra y Nort d'Amèrica.—Existencia en cartuxos de tots sistemes y calibres, coneiguts fins avuy dia.—Gran col·lecció d'accesoris y articles de cassa y tot lo referent á l's cassadors.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon èxit usa la ciencia, no titubejém en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedad de las fauces y gargamella y demés enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d'Espanya, Amèrica y Portugal.

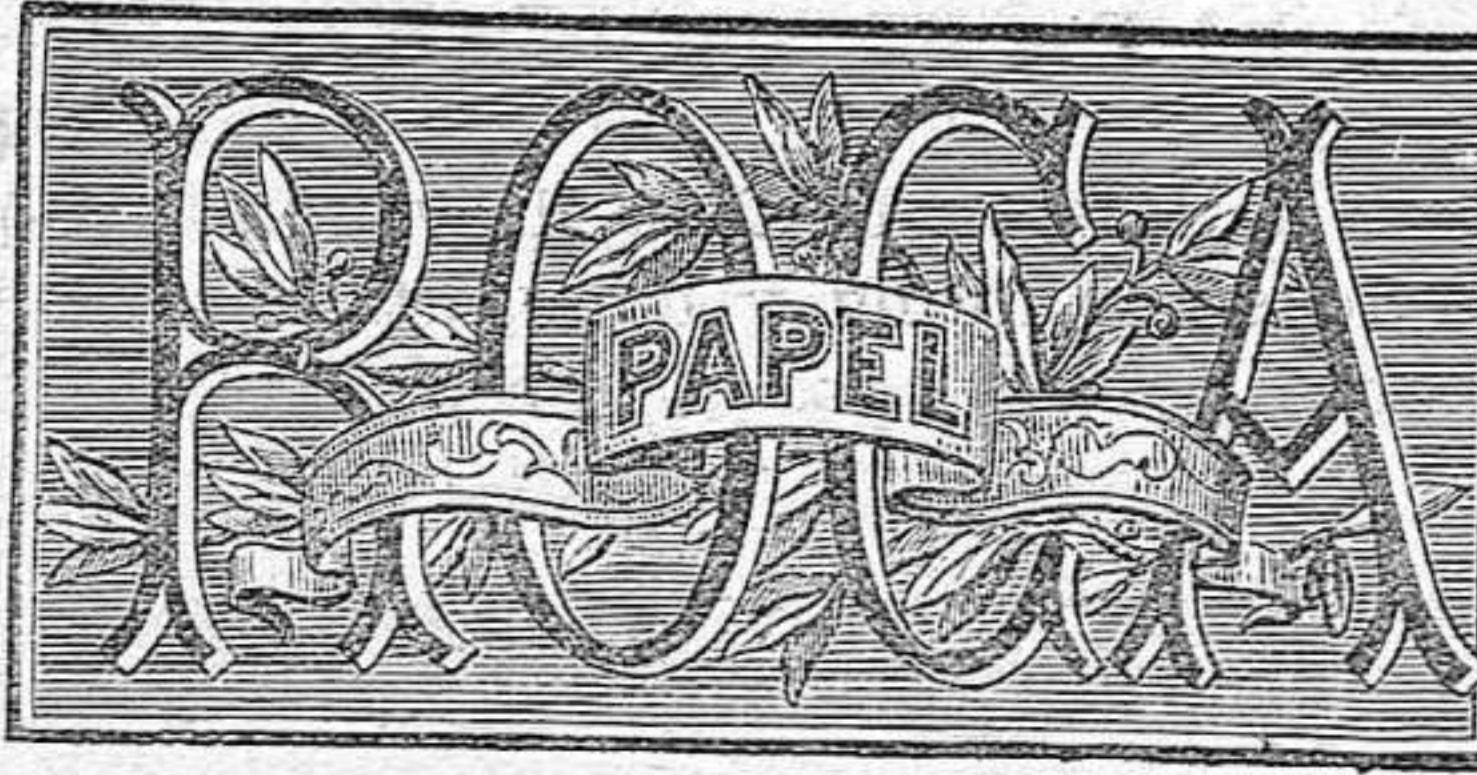
EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA
SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plassa Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditad establiment s'ha rebut per la mida un rich surtit de altas nove dats tant del país com del estranger.—També s'acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d'hivern, un grandios y variat surtit de prendas de totes classes y á preus fíxos molt baratos, com podrà veurens en la següent nota:

Trajes complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers, de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demés, de 52 á 120.—Armilles tricots, pants y demés telas d'abrich, de 18 á 50.—Armilles castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80.—Americanas d'abrich en varios géneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitias crusadas tricots, adredons y demés géneros de novetat de 170 á 210.—Levitias en castors y adredons negres y blaus, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demés géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachis tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demés géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, Carriches, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

PERA CIGARETS.

Oferim als senyors fumadors quants adelants se fassin en la fabricació de papers pera cigarrets.

LO PAPER ROCA

es avuy lo mes notable per sa superioritat.
Lo distingeix sa finura, consistencia y

BON GUST

De venda en tots los estançhs.—Depòsit general, Portaferrissa 19; BARCELONA.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 14.

Donya Otilla de Gibert y Mornau.—Funeral de cos present á las 11 matí, en lo Pí y

desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Portaferrisa, 25.

Don Magí Cornet y Serrahima.—Funeral de cos present en Sant Pere y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Passeig de Sant Joan, 125 (ex-Portal Nou).

BESCUITS**PRINCESAS****VIÑAS**

La nova classe que ab aquest nom donem al públich, se recomana per sa superioritat á cuantas son cone gu das hasta al dia.

De venta en totas las confiterias y botigas de comestibles.

DIPÓSIT.--AVINYÓ, 16**MAGATZEM**

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

DESPESAS

Prop la Plaça de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

SECCIÓN TELEGRÁFICA**Telégramas****DE LA PREMPSA EXTRANJERA**

Washington, 11.—En la cámara de representants ha quedat sobre la mesa una proposició, demandant la supressió de la poligamia en tota la República.

Berlin, 11.—Es molt probable que el govern alemany reconeixerá prompte oficialment la independència de Rumania.

Viena, 11.—Lo príncep de Montenegro ha determinat ocupar per medi de la forsa les ciutats de Plava y Gussinge, á menos que aquests districtes se subjequin immediatament, d' acord amb lo tractat de Berlin.

Moscou, 11.—Corre'l rumor de que ha sigut pres l' inginyer que feu los plàns de la mina, que debia volar lo tren del Czcr. Los autors se creu que han ja escapat de Russia. Hi ha gran agitació á San Petersburg, puig que's temen nous atentats á la vida del emperador. Se creu que'l nihilista han fet una lliga per venjar la mort de Soloviev.

Las autoritats segueixen rebent anònims amenassadors.

Roma, 11.—Lo duc de Verdura ha comprat recentment una col·lecció de *Fayences* d'un palau episcopal; lo qual la motivat una disposició del govern italià, declarant que tots los objectes d' art, que's trobin en tals palaus, son inalienables en virtut del art. 5 de la llei de garantías.

Londres, 12.—Lo *Times* manifesta que la situació actual del Afghanistan exigeix la evacuació inmediata del país, tota vegada que aquesta mida es actualment possible ab honra y seguritat; si's tarda gaire, la Inglaterra s' trobarà compromesa.

M. Gladstone s' ha posat d' acord sobre alguns punts del programa liberal ab lo conde de Graville y'l marqués d'Hartington y han conseguit los tres un notable triunfo, obtenint dels diferents gesos dels grups liberals l' empenyo formal de que sacrificarian sas opinions personals á la victoria de la Unió liberal. Los irlandeses han fet igual oferiment.

Extracte de telegramas

Madrit, 12.—Ha comensat en lo Senat la discussió del projecte sobre l' esclavitut.

Han combatut lo dictamen los senyors Jorrin y Ruiz Gomez.

Lo senyor Lopez de Ayala està malalt. Se tem que sa malaltia degeneri en pulmonia.

Los moderats s' han reunit en la casa del Sr. Valmaseda, pera discutir y acordar la conducta qu' han de seguir.

París, 12.—Deu mil afghans han atacat als inglesos, prop de Cabul, prenent-loshi quatre canons, que tot seguit foren recobrats. Los afghans acamparen en las alturas de las inmediacions de la ciutat.

Un indio borratxo ha disparat dos tirs contra lord Lytton, virey de las Indias, en Calastar, sense ferirlo. L' agresor ha sigut pres.

Mr. Leon Say ha declarat, al discutirse los pressupostos en lo Senat, que'l govern abandonará totas las grans qüestions econòmicas, sense deixarse influir per ilusions proteccionistas; puig vol un règimen prudent y moderat.

Lo general Roberts diu que la coalició dels afghans es considerable, y que'l inglesos tingueren 18 morts y 25 ferits en l' ultim combat.

Segueixen las inundacions en Hungria.

Los revolucionaris russos amenassan de mort al czar sino cedeix sos drets á l' Assamblea nacional.

(Diario de Barcelona.)

Telégramas particulars

Madrit, 13, á las 4'10 tarde.—Ahir vespre lo Sr. Cánovas anà á Palacio á visitar al rey. Despres de la visita tingué una llarga conferencia en lo palau de la presidencia ab lo general Quesada.

Aquesta visita y conferencia han sigut molt comentadas en los círcols polítichs, que segueixen molt animats.

Avuy á l' una de la tarde s' ha reunit lo

Concell de ministres que ha permanescut dues horas reunit.

S' assegura qu' en ell lo govern ha pres la decisió d' acentuar sa actitud enèrgica.

Lo Congres de diputats reanudarà sas sessions lo próxim dilluns.

Se presentaran los projectes de lley regulant lo dret d' associació y d' incompatibilitats.

Consolidat, 15'38.

Madrit, 13 á las 6'10 de la tarde.—Las minorias continuan reunidas.

Han assistit á la reunió noranta diputats y trenta quatre senadors.

Lo general Zabala escrigué manifestant que s' adheria als acorts que's prenguessen.

Lo debat ha sigut molt animat, habent rebut molt bé l' esprit general, la idea del retraiement.

S' ha nombrat una nova comissió executiva, després de donar-se un expressiu vot de gracies á la comissió anterior.

La comissió nova convocarà sessió permanent pera resoldre la última determinació, que's diu serà una protesta firmada per tots los diputats y senadors de la minoria adherits.

Madrit, 13 á las 9'50 del vespre.—Además de las protestas, las minorias dirigirán un manifest als electors. Lo redactarán Alonso Martinez y Romero Ortiz.

Han sigut denunciats lo *Pabellon Nacional* y lo *Mundo Politico*.

Lo general Martinez Campos ha conferenciat llarg rato ab en Quesada en lo Senat.

Se parla molt y son molt comentadas las dues conferencias celebradas avuy per en Quesada, primer ab en Cánovas y després ab en Martinez Campos.